

FIȘA DISCIPLINEI
anul universitar 2024 – 2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	<i>Teologie ortodoxă pastorală</i>

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Chipul evanghelic al lui Iisus – o provocare a Evangheliștilor?			2.2. Cod disciplină		OLR0526
2.3. Titularul activității de curs			Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian Tofană				
2.4. Titularul activității de seminar			-				
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	2	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	C	2.8. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					4
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
• Tutoriat					2
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					1
Total ore activități individuale					22

3.7 Total ore studiu individual	22
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	50
3.10 Numărul de credite	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Ecran de proiecție, videoproiector, laptop, flipchart, sistem audio</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală dotată cu tablă, ecran de proiecție, videoproiector, laptop</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C1. Interpretarea chipului evanghelic a lui Iisus Hristos din mărturia apostolică C2. Explicarea autenticității mărturiilor profane C3. Combaterea curentului mitologic în explicarea istoricității lui Iisus C4. Familiarizarea cu indicațiile aparatului critic al Edițiilor critice ale Sf. Scripturi, cu referire la textele analizate
Competențe transversale	CT1. Precizarea raportului de similitudine dintre mărturiile revelaționale și cele profane prin metoda comparativă CT2. Determinarea autenticității mărturiilor profane prin analiza textului original CT3. Încadrarea mărturiei istorice în istoriografia vremii CT4. Cultivarea interesului pentru documentarea istorică

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea mărturiilor biblice ale Evangheliilor - Cunoașterea mărturiilor istoricilor profani despre existența pământească a lui Iisus Hristos - Integrarea capitolului despre Istoricitatea Persoanei lui Iisus în cadrul disciplinei "Teologia Noului Testament" - Determinarea principiilor hermeneuticii eclesiale
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Folosirea aparatului textual al edițiilor critice ale N.T. - Determinarea textului critic al Epistolelor prin compararea cu cel al literaturii patristice din Ediția Migne și Sources Chretiennes

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Nr ore
1. Introducere	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
2. Istoricitatea Persoanei Mântuitorului Hristos în literatura biblică	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
3. Istoricitatea Persoanei Mântuitorului Hristos. O perspectivă a Evangheliștilor	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
4. Chipul evanghelic al lui Iisus exprimat în sintagma "Eu sunt". O perspectivă a Evangheliei a IV-a. Preliminarii	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice

5. "Eu sunt Pâinea vieții" (In 6,48-51). O perspectivă sacramentală a definiției	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
6. "Eu sunt lumina lumii" (8,12). Universalismul Evangheliei	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
7. "Eu sunt dintru cele de sus" (In 8,23-27). Originea divină a lui Iisus	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
8. "Eu sunt mai înainte de a fi fost Avraam" (In 8,58). Sensul tetragramei YHWH	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
9. "Eu sunt ușa" (In 10,9). Dimensiunea ecleziologică a definiției	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
10. "Eu sunt Păstorul bun" (In 10,11). Aspectul misionar al misiunii hristice	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
11. "Eu sunt învierea și viața" (In 11,25-26). Perspectiva eshatologică a existenței umane	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
12. "Eu sunt Calea, Adevărul și Viața" (In 14,6). Definirea Persoanei lui Iisus prin Evanghelie	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
13. "Eu sunt vița cea adevărată" (In 15,1.4-5). Legătura ontologică cu Iisus în Euharistie	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
14. Concluzii	Prelegere, Videoproiector Materiale didactice imprimare	2 ore fizice
8.2. Seminar	-	-

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Introduceri, dicționare, ermeneutică

- BROWN, Raymond, *An Introduction to the New Testament* (The Anchor Bible), Doubleday, New York / London, 1997
- BROWN, Raymond, FITZMEYER, Joseph A., MURPHY, Roland E, *Introducere și Comentariu la Sfânta Sfânta Scriptură*, Vol. I, Ed. Galaxia Gutenberg, Tg. Lăpuș, 2005
- CARSON, D.A., MOO Douglas, *Introducere în Noul Testament*, Oradea, 2007
- GUTHRIE, Donald, *New Testament Theology*, Inter-Varsity, Leicester, 1981
- KÜMMEL, Werner Georg, *Einleitung in das Neue Testament*, Berlin, 1993
- MARGUERAT, Daniel, *Introduction au Nouveau Testament. Son histoire, son écriture, sa théologie*, Labor et Fides, Genève, 2001
- MIHOC, Vasile, MIHOC, Daniel, MIHOC, Ioan, *Introducere în Studiul Noului Testament*, Vol. I, Sibiu 2001
- NIKOLAKOPOULOS, Konstantinos, *Das Neue Testament in der Orthodoxen Kirche. Grundlegende Fragen einer Einführung in das Neue Testament*, LIT Verlag, Berlin, 2011
- SCHNELLE, Udo, *Einleitung in das Neue Testament*, ed. II, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen, 2005
- DESILVA, D.A., *An Introduction to the New Testament*, InterVarsity Press, Illinois USA, 2004
- TOFANĂ, Stelian, *Introducere în Studiul Noului Testament. Vol. I. Text și Canon. Istoria Epocii Noului Testament*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca 2000
- TOFANĂ, Stelian, *Studiul Noului Testament*, Curs pentru anul I de studiu, ediția a II-a revizuită și îmbunătățită, Editura Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005

*

- BRECK, John, *Puterea Cuvântului în Biserica dreptmăritoare*, EIBMBOR, București, 1999,
- BRECK, John, *Sfânta Scriptură în Tradiția Bisericii*, Patmos, Cluj-Napoca, 2003
- COMAN, pr. prof. dr. Constantin, *Biblia în Biserică. Studii de ermeneutică biblică și eseuri pe teme biblice*, Ed. Bizantină, București 1997
- COMAN, pr. prof. dr. Constantin, *Erminia Duhului. Texte fundamentale pentru o ermeneutică biblică ortodoxă*, Ed. Bizantină, București, 2002
- COMAN, pr. prof. dr. Constantin, *Bibliografia biblică ortodoxă românească din sec. al XX-lea*, Ed. Bizantină, București, 2002 (format digital)
- COMAN, pr. prof. dr. Constantin, „Ermineutica biblică ortodoxă”, în *Ortodoxia LV* (2004) 3-4, pp. 26-48

- KITTEL, Gerhard, FRIEDRICH, Gerhard, *The Theological Dictionary of the New Testament*, Eerdmans, Grand Rapids, 1964
- MIHOC, pr. prof. dr. Vasile, „Actualitatea exegezei biblice a Părinților Bisericii”, în Herausgegeben von James D. G. Dunn, Hans Klein, Ulrich Luz und Vasile Mihoc, *Auslegung der Bibel* (WUNT 130), Tübingen: Mohr Siebeck, 2000, pp. 3-28
- MURG, Adrian, „The Patristic Dimension of the Eastern Orthodox Approach to the Bible”, în *Teologia (Universitatea „Aurel Vlaicu” Arad. Facultatea de Teologie Ortodoxă)* XVI (2012) nr. 4, pp. 117-136
- PREDA, Constantin, „Introducere în critica textuală a Noului Testament”, în *Studii Teologice* (2000), nr. 1-2, pp. 12-22
- TODORAN, Pr. Conf. Dr. Simion, *Exegeza Sfintei Scripturi la Sfinții Părinți*, vol. I, Reîntregirea, Alba Iulia, 2000
- TODORAN, Pr. Conf. Dr. Simion, *Studii biblice neotestamentare*, Reîntregirea, Alba Iulia, 2000
- TOFANĂ, Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian – coordonator –, Pr. Drd. Silviu Ioan NEGRUȚIU, Pr. Drd. Dan Eliodor MOLDOVAN, Pr. Drd. Florin CODREA, Asit. Univ. Drd. Mirela MĂȚĂOANU, *Cercetarea noutestamentară românească – Ghid bibliographic*, Alma Mater, Cluj-Napoca, 2004

*

- BĂLAJ, Sergiu-Vasile, *Tradiție și teologie în relatarea „Nașterii Mântuitorului” potrivit Evangheliei după Matei (1,18–2,23)*, Mega, Cluj-Napoca, 2014
- BROWN, Raymond E., *The Gospel According to John (i-xii)*, Introduction, translation, and notes by Raymond E. Brown (The Anchor Bible), Doubleday & Company, New York, 1966.
- BROWN, Raymond E., *The Gospel According to John (xiii-xxi)*, Introduction, translation, and notes by Raymond E. Brown, The Anchor Bible, Doubleday & Company, New York, 1970.
- FRANCE, R.T., *Matthew* (NICNT), Eerdmans, Grand Rapids, 2007
- GHEORGHIU, Vasile, *Sfânta Evanghelie după Matei cu comentariu*, Cernăuți, 1925
- HAGNER, Donald, *Matthew 1-13* (WBC 33A) / *14-28* (WBC 33A), Word, Dallas, 1993 / 1995
- KARAVIDOPOULOS, Ioannis, *Evanghelia după Marcu*, Editura Bizantină, București, 2005
- KEENER, C. S., *The Gospel of John: A Commentary*, 2 vol., Hendrickson, Peabody, 2003
- LUZ, Ulrich, *Das Evangelium nach Matthäus (Mt 1-7)* (EKK I/1) / *(Mt 8-17)* (EKK I/2) / *(Mt 18-28)* (EKK I/3), Benziger/Neukirchener, 1989/1990/1997.
- MIHOC, Vasile, *Sfânta Evanghelie de la Ioan, introducere și comentariu*, Vol. I, Editura Teofania, Sibiu, 2003
- MOLDOVAN, Alexandru, *Evanghelia copilăriei lui Iisus (Luca 1-2). Exegeză și teologie*, Mega, Cluj-Napoca, 2011
- MURG, pr. prof. dr. Adrian, *Soteriologia scrierilor lucanice*, Ed. Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2011.
- SCHNACKENBURG, Rudolf, *Matthäusevangelium* (1,1-16,20) (1/1) / (16,21-28,20) (1/2), Echter Würzburg, 1985/1987
- SCRIMA, André, *Comentariu integral la Evanghelia după Ioan*, Editura Humanitas, București, 2008
- TOFANĂ, Stelian, *Introducere în studiul Noului Testament, Evangheliile după Matei și Marcu, Documentul „Quelle”*, Volumul II, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002
- TOFANĂ, Stelian, *Introducere în studiul Noului Testament, Evangheliile după Luca și Ioan, Problema Sinoptică*, Volumul III, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002
- TOFANĂ, Stelian, *Symbolism și sacramentalitate în Evanghelia a IV-a*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003
- ZEVINI, G., *Commentaire spirituel de L'Évangile de Jean*, Vol. 1-2, Médiaspaul, Paris, 1995/1996

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este menit a pregăti pe tinerii teologi pentru misiunea de preot, în care interpretarea Scripturii este latura principală a activității kerigmatice a Bisericii

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------	-------------------------	------------------------------

10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Evaluare frontală/orală pe baza a două subiecte extrase de student - posibile întrebări suplimentare ale profesorului pentru edificarea asupra notei finale</i>	100%
		-	-
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	<i>- Activitate la seminar</i>	-	-
		-	-
10.6 Standard minim de performanță: tratarea cel puțin a unui subiect de examen, indicarea unei minime bibliografii și răspunsul corect la o întrebare suplimentară			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

14.04.2024

Pr. Prof. Univ. Dr. Stelian Tofană

-

Data avizării în catedră

Semnătura director de departament

Pr. Prof. Univ. Habil. Dr. Cristian Sonea

